

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jederkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 19. decembra.

Na šahovni deski, ki jo imenujemo Evropa, vrši se jako ozbiljna igra. Do odločilnih potez še ni prišlo, a igra s pijoni, katere predstavljajo male države do Danske do Črnogore, od Belgije do Rumunske, se je že pričela in se nadaljuje z vso diplomatsko prefriganostjo. Konečnemu uspehu imajo baš pijoni gladiti pot in mnogo je v odločilnem trenutku večkrat od posamičnega, sicer preziranega pijona zavisno.

Mej podunavskimi malimi državami je tak pijon kraljevina Rumunska. Ob Dimbovici tekmuje v prvi vrsti nemški in ruski upliv, kažejo se pa tudi napor z družih strani, ki bi radi spravili važno to državo v svoje območje. Zaradi tega se pozorno tjakaj obračajo oči in zabelezuje vestno vsak znatnejši pojav.

Tak pojav bila je adresna debata v zbornični seji dne 11. t. m., ko je nepričakovano na dnevni red prišla vnanja politika. Oglasil se je knez Grigorij Stourdza, jeden prvih odličnjakov, bogataš, čegar premoženje se ceni na 100 milijonov, potomec bivše vladarske hiše, mož, ki ima velik del razumnosti za seboj in o katerem se domneva, da ga čaka še lepa bodočnost, ker se z njegovimi nazori tudi strinja narod.

Njegov govor napravil je velik utis in ker ga priobčujejo mnogi listi, ga tudi mi nečemo prezirati.

Knez Stourdza govoril je o splošnem političnem položaju evropskem zlasti z ozirom na Rumunsko. Poudarjal je zgodovinska fakta, ki pričajo, da si je Rumunska vse, kar ima, pridobila s pomočjo isto-vernih Rusov. „Kakor doslej, tako tudi v bodoče, sme Rumunska pričakovati rešitve le od — Neve.“ Potem je dokazoval, da bi bilo Rumunski na škodo, ko bi se udala Nemčiji, ki ni družega, nego „vrbov klin“.

„Nemčije razpad“, dejal je Stourdza, je na pragu, je neizogiben. Rastoči partikularizem, razjedajoče a intenzivno delovanje nemških socialstov, cerkveni spor, vse to pospešuje sedanje Nemčije razpad. Hoditi ž njo, reklo bi se, bližati se vkupno propadu in ničnosti. Angleška, Španjska in Turčija to jako dobro vedo, zato nečejo v zvezo, v kateri

ima Nemčija glavno besedo. Ker je tako, tudi Rumunska ne sme biti na strani Nemčije, ampak z Rusijo.“

„Rumunska mora storiti vse, da si zopet pridobi Rusije staro naklonjenost. Vsak narod, ki se je Rusiji nasproti postavil, podpisal je s tem sam sebi propad. Rumunci! Prelistajte zgodovino in preverili se bode. Rumunska mora — kedarkoli — dovoliti ruskim četam prehod skozi Rumunsko in Dobrudžo. S tem bode dokazala, da je prijateljica Rusiji in da se malo briga, kaj bode o njej mislil Bismarck.“

Bismarck je sam priznal, da Rusije ne more uničiti jedna nesrečna vojna, kar vsi dobro vemo. Na vzgled sta nam Napoleonova in krimska vojna. A mi vemo še nekaj, to pa je, — da je za Nemčijo dovolj samo jedna nesrečna vojna, pa je pri kraji za vselej. Jaz sem odločno proti temu, da bi Rumunska pridružila se trocarski zvezi, sem pa za iskreno prijateljstvo z Rusijo.“

To so poglavite misli iz Stourdzovega govora, ki je izzval ostre ugovore osobito v glasilih bivšega ministerskega predsednika Bratiana, čegar zvezda je pa po deželi tako zatemnela, da ni niti jednega mandata za zbornico ujel, katerega so pa pristaši takozvane ruske stranke, mej katerimi so n. pr. general Florescu, vojni minister Stourdza, knez Stourdza in dr. z velikim odobravanjem vsprejeli.

Knez Stourdza in njegova stranka nemajo večine v zbornici, torej ne morejo na usodo in politiko Rumunske uplivati kakor bi radi. Misliti se tudi sme, da je marsikaj v govoru pretiranega, a brez jedra neso navedene besede. Kažejo nam pristno mišljenje duhov in zato je Stourdzov govor vsaj simptomatičnega pomena.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. decembra.

Včeraj je rešil državni zbor v drugem branji nov vojni zakon. Paragraf za paragrafom vsprejel se je nespremenjen. Sklenile so se nekatere resolucije glede nekaterih olajšav, ki bodo pa po stale brez posledic. Ž njimi so si nekateri poslanci malo olajšali vest.

Maryša, preden se on vrne! Mej temi štirinajstimi mladeniči (županovega dijaka ne štejemo mej nje), ki stoje na vozu, je nekoliko zaljubljenih, a nihče ni vsaj zdaj pred naborom tako malodušen, kakor Sladkovi Tonček. Ako bi bila tudi vsakemu iz njih, kakor Tončku, ljubica pred odhodom povedala, da jo srce tako od strahu boli, hej, slovaški novak pozabi vsega, kadar začne drugovi popevati o vojski. „Brate, tovariš, čuj me!“ klical je naprej Janko Kabeláč z iskrenimi se očmi. „Ako me gospôda vzamejo, in se začne vojska, videl boš kako se bom vël! Proketo ne bojim se niti Ogra!“

In Janko stisnil je desnico v pest, položil si jo za vrat in vedno razlagal, kako mu bi dal. Kakega neprijatelja si je pri tem mislil, ni možno uganiti.

Mej tem prispela je Bojančiška mladež do gostilne, kjer je bil nabor, in mladenčji poskakali so urno z voza. Naposled zlezal je z njega župan, ki je stopil s sinom v krčmo in se za trenotek zopet vrnil z vestjo, da imajo še dosta časa; mladina Bojančiška pride prê stoprav čez eno uro na vrsto. Mladenčji sklenili so, dà se nekoliko izpre-

*) Janko je bil moravski Slovak in slíšal, da Oger ne gre drugače na ples, kakor z nožem v žepu.

Vnanje države.

V Srbiji se vedno jasneje kažejo simpatije do Rusije. Štabni in višji častniki so sklenili učiti se ruščine. Dotični pouk se je že začel. „Srbska Nezavisnost“ pozdravlja v simpatičnem članku ta sklep častnikov in poudarja, da skupne koristi obeh narodov, za katere je že tekla bratovska kri, zahtevajo, da še nadalje vzajemno postopata. Ko se bode odločevalo o rusko-srbskih idealih, bodo se Rusi in Srbi zopet vkupé bojevali.

Ker vodja bolgarske opozicije v Peterburgu, Cankov, ni dosegel, kar je želel, so Cankovci sedaj jako nevoljni na Rusijo. Tako piše njih organ „Napred“, ki izhaja v Plovdivu: „Vedno smo bili odkritosrčni in verni proti Rusiji. Sedaj pa vidimo, da smo se motili v nadah. Ničesar več ne zahtevamo od Rusije. Nam ni treba njenega medu, pa tudi ne njenega žolča“. Cankovci so se vedno nadejali, da jim pomaga Rusija na krmilo, a sedaj so zapazili, da Rusija zanje ne misli potegniti meča, zato taka jeza. — V bolgarskem sebranju bila je huda debata o novem kazenskem zakonu. Opozicija je hotela, da se odpravi smrtna kazen. Vlada se je pa temu upirala. Predlog opozicije bil je zavržen. Nadalje določuje nov kazenski zakon hudo kaznen zaradi prikrivane veleizdaje, čemur so hudo ugovarjali opozicijonalcji.

Švicarski narodni zbor zavrgel je s 86 proti 38 glasom predlog, da bi se šole razdelile po veroizpovedanju, ker tak predlog nasprotuje zvezni ustavi.

Ko je Rusija pokazala odločnost, je Perzija jela odjenjevati. Sedaj je že dala eksekvaturu ruskemu konzulu v Medžidu. Pa tudi v družih točkah se bodo Perzi udali. V Teheranu vedo, da jim Rusija s svojo vojsko lahko mnogo škoduje, Anglija pa jim ničesar pomagati ne more.

Poročila iz Afrike nikakor neso vesela. Govori se celo, da se hočejo vsi afriški rodovi spuntati proti Evropcem. Posebno mej Arabci vlada velika nevolja proti Evropcem. Da bi se zopet kmalu odprla pot evropski trgovini v Sudan, niti misliti ni. Ravno tako proti Nemcem popolni poraz v vzhodni Afriki. Tu so pa največ krivi uradniki nemško-afriške družbe, ki so se proti domačinom jako prevzetno obnašali. Sedaj se govori, da hoče kolonizacijo od omenjene družbe prevzeti nemška država sama. Poslala bode v Afriko državnih uradnikov s primerno vojaško silo.

Zaradi pomanjkanja denarnih sredstev bode teško dodelati panamski prekop zlasti ker se zanj tako malo zanima francoski parlament. Nemški vladni listi se pa poslednji čas jako zanimajo za to

LISTEK.

Silhuete z nabora.

(Češki spisala Gabrijela Preissová.)

„Vsaj skozi mesto ne delajte takega trušča.“ opominal je župan razburjeno Bojančiško mladež.

A novaki ne brigajo se za njegove besede. Ponavljaje vriskajo, da ušesa bole, in vsi ob jednom pojejo:

„A já tím vojákem musím být,
Konec milování!“

Poln voz jih je. Razen župana in njegovega dijaka ima vsak mladeneč za klobukom cel šop muškata in rožmarina. Konji okrašeni so s trakovi in cvetjem, kakor da bi vozili svate. Po poti iz vasi Bojančice do okrajnega mesta pila je mladina neprenehoma vino in zato žari vsem mladostna naudušenost in vojašk pogum iz očíj.

Le jeden iz njih ni pil in stoji v ozadji kakor sanjač. Visok, močan mladeneč je in letos gre že tretjič na nabor. Ako danes srečno prestane, česar se ne ve, bode se ženil. Kaj to, ostali lahko pojó, a če bi on moral, da gre na tri leta v Bosno, moj Bog, to uniči mu vso srečo življenja! Kje bi bila

hodi. Postavili so se v vrsti, drug objel je drugega okrog vratu in tako izprehajali so se po obljudenih ulicah pevajoč:

„Ked' verbují, bugú brat',
škoda chlapcov na stokrát!
Dajú kóna i šaty
i klobúček rohatý
Za klobúček stužičku
a ku boku šablíčku
a do ruky karabin,
už tá, milá, zochahím.
Zostaň, milá, komu chceš,
už tý moja nebudeš! ...“

Tonček Sladek pripeval je žalostno in v istini tako verno se držal, kakor bi že bilo gotovo, da bi drug dobil Maryšo.

V tem približal se je mladeničem mestni stražnik.

„Ne kričíte tolikanj, to se zapoveda! ...“ ukazoval je z zapovedujočim glasom. Razen Janka Kabeláča utihnili so vsi. Le on ni prenehal, kakor bi hotel dokazati, da se nikogar ne boji, in ko je izpel vso pesenco, obrnil se je k mladeničem: „Kaj ste vsi potihnili, kakor žabe, če vržeš kamen mej nje; saj se vender ne bojíte tega bradača?“

In kakor v dokaz, da se nikogar ne boji, šel

zadevo in priporočajo, da bi je pospeševale vse kulturne države. Po Parizu se govori, da misli Nemčija predlagati, da se ta preklop dovrši pod jamstvom vseh vlastij.

Dopisi.

Iz Slavine dne 16. decembra. [Izv. dop.] Malokdaj se bere po novinah lepo ime Slavina. Kako je naša prijazna vasica dobila to ime, mi ni znano; pa ga po vsej pravici zasluži. Tu namreč je tekla zibelka slavnih in vrednih sinov matere Slave. Pokojni gosp. Janez Kalister, kateri si je znal s prečudovito bistroumnostjo ter neumorno pridnostjo pridobiti milijone denarja, s katerimi je — kakor občno znano — marsikaj dobrega učinil: doma je tu. V naši vasi pa sta zagledala luč sveta oba glavna dediča velikanske Kalistrove zapuščine: gospoda Josip Gorup in Fran Kalister, katera sta že večkrat dejanski pokazala, da imata srce na pravem mestu, posebno pa g. Gorup s svojim poslednjim činom, katerega se veseli ves narod slovenski.

In ti rojstna vas tako slavnih rojakov! si mar pozabljena od njiju? Ne, ne! Krasno novo šolsko poslopje je njiju velikodušen dar Slavincem v spomin štiridesetletnice cesarjevega vladanja.

Dosedanje šolsko poslopje, katero so leta 1847. s svojimi trdo zasluženimi denarji in z žulji svojih pridnih rok, po prizadevanji blagega, za šolo unetega tedanjega župnika in dekana gospoda Josipa Jurčiča postavili, je po vsem primerno ter vzgledno za jednorazrednico. Marsikatera šolska občina bi bila ponosna na tako pripravno šolsko hišo kot je Slavinska šola. Nikakor pa ne zadostuje za dvorazrednico, v katero se je preosnovala leta 1885. Da se soba za jeden razred ne more vedno v najem jemati, kakor se je tu letos že četrto leto zgodilo, je ob sebi umevno. Iz nemale zadrege sta torej gospoda J. Gorup in Fr. Kalister s svojim darom rešila Slavinski kraj. šol. svet ter Slavince sploh, za kateri jima bodo še pozni rodovi čast in hvalo vedeli.

Slavinska šolska občina (ožja fara) pripravljala se je, da bi dne 25. min. m. z velikim sijajem dala duška hvaležnosti utripajočemu srcu. Toda želja visocega slavljenja, naj bi vsako hrupno slavljenje izostalo, je storila, da se nameravano ni izvršilo.

Vender pa so dne 1. decembra pri šolarski sv. maši iz mladih src puhteale goreče molitve za presv. cesarja. Mogočno je tudi donela po božjem hramu cesarska pesen iz dvesto otročjih grl. Pričuden govor šolskega voditelja po sveti maši, pa je oživiljal v mladini čut domovinske ljubezni ter ljubezni in največje udanosti do preljubega vladarja, ob enem pa tudi vzbujal vedno hvaležnost svojima velikima dobrotnikoma za neprecenljiv dar v spomin redke slavnosti.

Jednako se je dne 2. decembra č. g. župnik Slavinski v navdušenem govoru pri božjej službi spominjal poleg zlatomašništva papeža Leona XIII. posebno pa štiridesetletnice cesarjeve ter je vernike opozoril na obe lipi, ki jih je on v spomin obeh godovanj pustil pred cerkev zasadi ter na veliko-

je razjarjeni Janko in objel prvega novince, ki mu je prišel nasproti, okrog vratu kričeč:

„Dragi, ako naju vzamejo, potem bodeva skupaj korakala, kaj ne? ...“

Novinec, droben človek, gizdalinski, meščanski oblečen, skušal se je najpreje oprostiti nepričakovanega objema in odgovoril razžaljen:

„Idi svojo pot in ostavi me v miru! Brati se s Slovaki!“

To užalilo je Janka, kakor bi Slovak ne bil ravno toliko kakor on.

„Kak gospod!“ začel se mu je Bojančičski mladeneč posmehovati, uprši si obe roki v bok. „Tak pritlikavec je in nosi se, kakor bi bil Bog ve kaj! Pokazal ti bom Slovaka, ti budalo! Tak gospod, kakor si ti, sem še danes lahko, ali me razumeš? Prodam kožuh in si kupim zanj vso tvojo obleko; še za pijačo mi bo ostalo ...“

Morebiti bi se bilo vse slabše končalo, da v istem trenutku ni dospel še jeden voz iz Bojančic. Hlapec, ki je vozil, bil je dober prijatelj Jankov in zato skočil je takoj k njemu podajaje mu roko.

Z voza stopil je najprej Jakob Rosenfeld, sin Bojančičske prodajalke, za njim pa njegova mati, ki je spremljala sina na nabor. Naposled stopila je starka Hubalova, kateri je židovka dovolila da se je peljala. (Dalje prih.)

dušna gg. darovatelja velečastnega spomenika novega šolskega poslopja, za katero naj se hvaležnim srcem v molitvi spominjajo

Omeniti mi je, da novo šolsko poslopje še ni povse zgotovljeno, pač pa bode vsaj do prihodnjega šolskega leta. Dal Bog, da bi vrlo služilo svojemu namenu v prid Slavinskim občanom ter v veliko čast in veselje blagodušnim graditeljema! M. H.

S Pivke 16. decembra. [Izv. dop.] Vest mi drugače ne pripušča, kakor da zopet malo primem za pero, ter se oglašim za neko prekornostno stvar, na katero smo Pivčani popolnoma pozabili in katera spi kakor mrlič v črnem grobu.

Sedaj pa mi je težko naprej pisati, ker sem prepričan, da bode marsikateri Pivčan rekel: „Kaj pa je ta prekornostna stvar?“ A odgovor, dragi moji, je pač lahak!

Pivčani! kaj ne veste, da smo si ustanovili šolsko podružnico sv. Cirila in Metoda? Jo li hočemo popolnoma na strani pustiti, vam li ni znano, da se je naš gospod predsednik že davno odpovedal, katerega sedaj tudi ni več tukaj na Pivki, ako se motim tudi gospod podpredsednik? Uzrokov, zakaj sta ta dva gospoda to storila, Vam ne bodem tu popisoval, ker so tako vsakemu Pivčanu dobro znani. Torej sedaj bi pač potrebno bilo, ako bi se vender jedenkrat zopet sklical občni zbor, da se bode oživotarila naša podružnica, ki je največja na Kranjskem za Ljubljansko, ter si bode morebiti s tem privabila še nekoliko udov. Ne glejmo torej na malenkosti, katere so mej nami, temveč vse pozabimo, ter zmiraj složno delujmo v korist narodu slovenskemu, kajti Slovencev nas je že tako malo, a sovražnikov imamo pa toliko, kakor berač potrebe. Kaj ne bi bilo vsacega Slovenca srce, ko vidi, da tu bi ga rad Nemec, tam zopet Lahon in na drugi strani zopet Madjar zatrl. Zatorej mislim, da drugega nam ni storiti, kakor ravnati se, po gaslu našega presvetlega vladarja „Viribus unitis“ in potem bomo tudi mi dosegli, po čemur hrepenimo, sicer je pa nemogoče.

Konečno pa omenjam, da se veselim že sedaj tistega dne, ko zopet skupaj pridemo pri občnem zboru naše podružnice sv. Cirila in Metoda, kajti rad bi se znebil greha, katerega imam na sebi in sicer, da odrajtam tisti bori goldinarček kot letnik v korist najpotrebnejši slovenski družbi.

Obrtna razstava v deželnem muzeji „Rudolfinumu“.

(Konec.)

Primeroma največji del v obrtni dvorani zavzemajo razstavljalci s hišno opravo, katerih razstavljeni proizvodi so v veliko čast domači obrtniki. C. kr. dvorni založnik in tovarnar g. J. Mathian razstavil je lep „boudoir“. Na ogled je krasna hišna oprava, mej drugim lep kos (ki stoji 450 gld.) razno tapcirska delo, vse fino in jako okusno. Tvrdba J. Mathian slovi daleč čez meje naše domovine in bila je odlikovana na raznih razstavah. Zadnje dni preustroji je g. J. Mathian boudoir v jako okusno opravljeno jedilno sobo, kateri posamični deli so izdelani vsi v novi renaissanci.

Skoro tikoma razstavil je domači tapetnik in dekoratér g. Anton Obreza v Ljubljani. Na desni: Salonsko garnituro od ameriške orehovine v chappé-damastu: kanapej, veliki in mali fotelj; mizico od istega lesa v pliši. Na levi: Boufé-otomana; črn delavni stol, uložen z biserno matico in bronsom v pliši z etagere-mizico; stebrič v pliši, vse jako fino in glede sestave barv jako okusno. Gosp. Obreza se je s temi proizvodi jako ugodno predstavil in priporočil občinstvu.

Lepo zastopana je ključarska obrt, namreč kovano ročno in izboknjeno (getriebene) delo. Tu je v prvi vrsti zastopan tukajšnji ključarski mojster g. A. C. Ahčin, ki nam je znan že po svojih lepih delih nad vratmi pri uhodu v muzej „Rudolfinum“. Razstavil je g. A. C. Ahčin jako mnogo, lepo in skrbno izdelanih predmetov: Lepo palmovo vejico, okrašeno z lipovim in lovorovim vencem, ki diči krasni spomenik Levstik-Raičev, na pokopališču pri sv. Krištofu; vidi se mnogo svetilk v baroknem slogu, isto tako tintnik, umivalno orodje, v staronemškem slogu, staronemški ščit itd. Prav lepa je tudi podobna presvetlega cesarja v bakru cizelovana v lepem okviru.

Tovarna Toenniesova razstavila je jako mnogo stvari od ulitega in kovanega železa. Vidi se mizica z alegoričnimi podobami, krožniki, razne

podobice „en relief“, posode za tobačni pepel itd. vse lično in točno izdelane.

Tudi tukajšnji puškar Franc Kaiser razstavil je lepo vrsto dovršeno izdelanih pušk raznih sistemov in naši lovci si jih bodo gotovo z velikim zanimanjem ogledali.

Zanimiva je razstava Drelsejeve tovarne za glinaste peči in druge glinaste izdelke. Vidi se velika peč v staronemškem slogu z modro glazuro, peč v rujavi barvi, okrašena s podobami, z Marjetico in Faustom. Kaj lepa je peč v italijanski renaissanci. Vsa dela so v pravilnem slogu, skrbno in natančno izvršena.

Pri pleskarskih delih pač opazamo, da je stroka jako hvalevredno napredovala. Navadni mazači, kateri so mazali do zadnjih let naših sob vrata, ali pa tudi hišno orodje so izginili in na njih mesta stopili so pleskarji, ki so se v tej stroki kaj učili, ki kažejo prav prijetni okus in so v svoji stroki mojstri.

Pleskarska razstava v Rudolfinumu nas poučuje, da je današnja doba napredka, velicega napredka, finega okusa in pravilnega sloga.

Brata Eberl razstavila sta velika vrata v renaissanskem slogu, jako skrbno izdelana od smerekovega lesa, a kažejo v raznih oddelkih ponarejen javorov, jesenov in orehov les. Poleg krasnih vrat razstavljeni so uzorci bratov Eberlov za elegantno hišno opravo, v barok slogu, bogato okrašeno z zlatimi ornamentami, od ebena itd. Tudi lepe kitajske slikarije nam kažejo brata Eberl.

Gospod Hauptmann, ki ima znano tovarno, razstavil je jako lepe lesne imitacije. Jasenov, orehov, hrastov les in drugi so tako izvrstno ponareni v oljnatih barvah, da jih na prvi pogled od pristnih ne razločuješ. Hauptmannovo delo je elegantno in okusno in celo nevesčaku zanimivo.

Podobar g. Adolf Roming razstavil je dokaj lepih predmetov, n. pr. konzolno mizo v baroknem slogu, bogato pozlačeno in jako lepo zrcalo v izrezljanem lesenem okviru; lep križ in mnogo komadov iz živalskega življenja.

Stekleniška tovarna v Zagorji razstavila je mnogo lepih posod za kavo, pivo, čaj, vse bogato okrašene po beneškem načinu.

„Narodna Tiskarna“ razstavila je krasne diplome, mojstersko delo tipografske umetnosti. Mej njimi je jedna diploma v 9 barvah, vse tri pa tako krasno, in živobojno izdelane, da bode Gutenbergovi „črni umetnosti“ skoro dati drug epitheton. Tiskarska umetnost je v živem tekmovalni zlasti poslednji čas v Ljubljani močno napredovala in veseli nas, da se je baš „Narodna Tiskarna“ tako odlično uvrstila mej razstavljalce.

Naš stari prijatelj, nožar Miklavž Hofmann, pokazal se je tudi s svojimi izdelki. Dobil je sicer jako malo prostora, vender je njegova izložba jako zanimiva, ker je poleg rezilnega orodja razstavil tudi pesniške svoje proizvode, ter na lep velik nož napisal:

„Im Wunderlande Krain,
Will ich nie der Letzte sein!“

Da Hofmann v svoji stroki ni zadnji, marveč prvi, prepričamo se na prvi pogled. Vidimo pa tudi, da pri njem učeča se mladina, stopa v njegove stopinje in dela Hofmannovih učencev Josipa Kotarja in Ivan Šenka so res opomina in pohvale vredna.

Preostaje nam še krasna razstava Doberletova. V muzejskem pritličju izprosil si je gosp. Doberlet celo prostorno sobo, katere stene in strop je na svoje stroške primerno priredil, da je ves prelepi „interieur“ v jednotnem slogu. Vse vkupe je g. Doberleta izvestno stalo par tisočakov. Salon v strogo francoski, sedaj najbolj priljubljeni „renaissance“ izza kralja Henrika II., sestavljen je po načrtu g. profesorja Bakalovića in se prikupi gledalcu na prvi hip. Kateri predmet v salonu je lepši, je pač težko odločevati, iz vsega pa se čuti posebna eleganca, točnost do poslednje pičice. Doberletov salon ima vedno veliko gledalcev in občudovalcev in dobro bode, ko bi ta salon še dolgo ostal na ogled, ker se kaj takega ne vidi vsak dan.

Domače stvari.

— (V državnem zboru) vsprejel se je v večerajšnji večerni seji brambeni zakon v tretjem branji s 112 proti 23 glasom. Nasproti so glasovali: Nemško-narodna zveza, Mladočehi, protisemiti, izimši Eichhorna, demokratje in Ausserer.

— (V budgetnem odseku) državnega zbora potezal se je včeraj dr. vitez Tonkli za slovenske paralelke po slovenskih pokrajinah, za hrvatske paralelke v Pazinu, za italijanske in slovenske v Gorici.

— (Zoper ponemčevanje slov. šol.) sklenila je tudi občina Dramlje pri Celji potrebne postavne korake ter je dotično prošnjo oziroma pritožbo uložila pri deželni šolski svetovi in na učnem ministerstvu.

— (Deželni odbor kranjski) je nastavljal za pobiranje deželne naklade na žgane pijače 60 ducatov, za revidenta pa imenoval g. Pogorelca v Trzinu. S 1. januarjem 1889. l. bode dežela začela pobirati naklado v lastni režiji. Iz raznih krajev se nam poroča, da vsled podražanja žganja po jema žganjepitje. Velika sreča za deželo in ljudstvo, če prav bi potem deželna naklada menj donasala, nego se je pričakovalo.

— (Srpkova 25letnica.) Slovansko pevsko društvo na Dunaji priredi v petek, 21. t. m., v Palfzovi restavraciji I. Parkring, svojemu bivšemu predsedniku, častnemu članu, g. Tomažu Srpku, slavnost 25letnico. Četrta leta je ravno letos minolo, da je omenjeni goreči rodoljub član imenovanega društva. Iz te rodbine šteje društvo danes 6 članov, namreč očeta — slavljenca, dve hčeri in tri sinove. Pri tej slavnosti sodeluje več umetniških moči; na vsopredstavi sta tudi dve slovenski pesni, mešana zbor g. dr. J. Ipavca: „Lipa diščeča“ in „Slovenska dežela“.

— („Narodni List“ Zadarski) ne sme več v Bosno in Hercegovino. Vsled tega izgubi rečeni list 150 naročnikov.

— (Gosp. Avgust Harambašič,) znani pesnik hrvatski, prevel je grofa Tolstega slavni roman „Vojna in mir“ na hrvatski jezik. Prevod izhaja pri Scholzi in Kralji v Zagrebu, snopič po 25 kr. Kdor ne umeje ruski in ne more čitati izbornega izvirnika, seže naj po hrvatskem prevodu, katerega bode čital z veliko slastjo.

— (Knjiga „Pobratimi“) razpošilja se znanim gg. rodoljubom po slovenskih mestih in trgih, kjer jo lahko vsak kupi, ne da bi mu trebalo posebej naročevati jo. V Ljubljani se dobiva knjiga v „Narodni Tiskarni“ in pri knjigotročih.

Založništvo „Narodne knjižnice“.

— (Podporno društvo za slovenske velikošolce na Dunaji,) ustanovljeno v spomin štiridesetletnice cesarjeve. Ker sta čestita gospoda F. Jančar, župnik nemškega viteškega reda na Dunaji, zaradi preoblega posla, dr. Konstantin Vidmar, kaplan na Dunaji, pa zaradi tega, ker je bil premeščen v Krems, odborništvo tega društva se odpovedala, izvoljena sta v odbor čest. gospod Janez Strbák, redovnik oo. minoritov na Dunaji, in g. dr. V. K. Supan, c. kr. avskultant na Dunaji. V odboru so, razen omenjenih dveh, gospodje: J. Navratil, predsednik; dr. M. Ploj, I. podpredsednik; dr. F. Simonič, II. podpredsednik; R. Pukl, blagajnik; J. Luzar, blagajnikov namestnik; Josip Ciperle, tajnik; J. Jereb, tajnikov namestnik; in dr. Peter Kresnik. — Po §. 7. pravil je redni ud vsak na Dunaji ali v Dunajski okolici stanujoč Slovenec, ako plača saj tri goldinarje na leto, — po §. 8. je podpornik vsak, kdor plača saj pet goldinarjev na leto, — po §. 8. plača ustanovnik enkrat za vselej saj petdeset, pravna oseba pa sto goldinarjev. — Naslov blagajniku: Gospod R. Pukl, Wien, VII., Zieglergasse Nr. 65.

— (Osepnice v Zagrebu) ponehavajo. Zadnje štiri dni ni nihče na novo obolel, vseh kozavih bolnikov je samo še štirinajst.

— (Mozirska čitalnica) imela bode dne 26. t. m. popoludne ob 4. uri svoj občni zbor. — Dnevni red: I. Poročilo o društvenem delovanju v 1888. letu. II. Volitev novega odbora za 1889. l. III. Nasveti. IV. Prosta zabava.

— (Konjarski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske) imel je 12. t. m. občni zbor. Iz zapisnika posnemamo to le: Predsednika namestnik pozdravi navzočne ude, spomina se odšedšega uda majorja g. Wilda in umrlega odsekovega predsednika g. grofa Thurna. Navzočni gospodje ustanovo v znak sočutja s svojih sedežev. — Gosp. odbornik Lenarčič prečita letno poročilo odsekovo. — Namesto umrlega grofa Thurna in odšedšega majorja Wilda izvolita se v odbor gospoda ritmajster Hanslik in tajnik Gustav Pirc. — Občni zbor ukrene

na predlog g. Lenarčiča prositi c. kr. kmetijsko ministerstvo, naj kupuje tudi po Kranjskem lepa žrebata, katera naj se potem, kakor po drugih deželah, vzgajajo po državnih žrebiščih. — Na predlog gosp. Lenarčiča ukrene zbor prositi odsekovi odbor, naj se posvetuje o tem, ali ni bolje postaje za premovanje v Postojni zaradi premajhne udeležbe opustiti, narediti pa novo postajo v Trebnjem. — Ravno tako naj vsprejme odbor v pretres g. Peruzzijski predlog, da bi dobivala Vrhnika po več premij, ker pripada k tej postaji največ konjerejev. — Gosp. Gams predlaga, naj se naredi v Ljubljanski okolici še jedna postaja za premovanje, n. pr. v Šmarji.

— (Banka „Slavija“) sklenila je v mesecih julij, avgust in september 1888. l. 29.355 novih zavarovanj za 28.686.176 gld. 06 kr. kapitala ter je za to prejela 536.120 gld. 58 kr. zavarovalnine in pristojbin. Za škode plačala je v teh treh mesecih 159.290 gld. 83 kr. Denarni promet osrednje blagajnice iznašal je 4.376.238 gld. 12 kr. Od 1. januarja do 30. septembra 1888. l. bilo je sklenjenih 53.150 novih zavarovanj za 55.710.058 gld. 08 kr., ter se je uplačalo zavarovalnine in pristojbin 1.279.472 gld. 65 kr.; izplačalo pa škod 444.818 gld. 96 kr. — Pokojninski fond zastopniški iznaša 78.915 gld. 34 kr.

— (Razpisano) je mesto računskega svetnika, ob enem načelnika pri računskem oddelku finančnega ravnateljstva v Ljubljani, eventuelno mesta računskega revidenta, oficijala, asistenta. Prošnje v štirih tednih.

— (V Radovljiskem okraju) so razpisane službe učiteljev in šolskih vodij na jednorazrednicah v Ribnem, Lescah in Ljubnem in na trirazrednici na Jesenicah. Prošnje do 5. januarja.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Belgrad 18. decembra. Prestolni govor, s katerim bode kralj otvoril skupščino, določil se bode v ministerskem svetu dne 20. t. m.

Cetinje 18. decembra. („Pol. Correspondenz“) Tajnik tukajšnjega ruskega poslanstva, Wurzel, ukrcal se je v Baru na kneževu jahto „Sibil“ v Opatijo. Misli se, da je to potovanje v zvezi z misijo k ondu bivajočemu knezu Karadjordjeviću.

Pariz 18. decembra. Ministerski svet bavil se je s položajem Panamske družbe. Vlada želi, da pride dotična predloga kmalu v posvetovanje.

Carigrad 18. decembra. „Kölnische Zeitung“ ne sme več prihajati v Turčijo.

Razne vesti.

* (Angleži o Rusih.) Ruski listi opozarjajo pisatelje angleške, da je že vender malo predebelo, kako oni raznim azijskim narodom rišejo Ruse in njih običaje. Tako na primer piše angleški pisatelj: „Rusi imajo rogč, kakor kozli; pijejo sam spirit in jedo surovo prašičevo meso... Oči imajo rdeče in velikanske zobe. Za obleko imajo kože. A tako so le prebivalci mest. Po vaseh hodijo ruski kmetje po vseh štirih. Najhujše in najbolj divje pobere k vojakom in ker njihov „radši“ (gospodar) nema denarja, jim dovoljuje, da smejo vsako novo pridobljeno deželo oropati.“ Slika ta ni baš laskava, a vender Angležem ni pomagala, kajti azijski narodi so se že obvestili, da Rusi nemajo rogov niti rdečih oči, tudi slabše obleke ne, kakor Angleži.

* (Pomožnih uradov ravnatelj zaprt.) Ravnatelj pomožnih uradov v trgovinskem ministerstvu v Budimpešti Ivan Kókán poveril je nedavno 42 tisočakov, katere je imel uplačati pri glavnem carinskem uradu, ter se irgovarjal, da mu jih je nekdo ukradl. Policija pa je bila drugača mnenja in je zaprla 15. t. m. ravnatelja, kateri je po večurnem zaslišanju obstal, da je poveril 42.000 gld. le radi tega, da bi vsaj nekoliko poplačal prejšnja leta poneverjene vsote. Po izjavi nezvestega uradnika zaupalo je ministerstvo preveč ravnatelju ter malokdaj in še takrat le površno pregledovalo njegovo (menda večinoma prazno) blagajnico.

* (Viharji in povodnji na Francoskem.) Te dni razsajali so zlasti po pokrajini Perpignan grozni viharji z močnim dežjem. Veliko vasij je popolnoma pod vodo in promet je prenehal. Tudi na morji prouzročili so viharji obilo škode.

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene kri čisteče pile svete Elizabete,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano sredstvo proti zabasanju. — 1 škatljica à 15 pil 15 kr., 1 zavoj = 120 pil 1 gld. a. v. — **Fred ponarejanjem se jako svari.** — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica rdeče tiskano našo protokolovalno varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse. V Ljubljani se dobivajo pri gosp. lekarni G. Piccolti-ji. (759-13)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (331-291)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrta leta gld. 1.15.

Zahvala.

„Matica Slovenska“ blagovolila je po svojem poverjeniku gospodu Ivanu Kačiču, notarju v Šoštanj, vsem šolam tukajšnjega okraja o priliki štiridesetletnice Nj. Velečastva presvetlega cesarja Frana Josipa I. več knjig darovati.

Podpisani izreka tem potom za ta blagi dar v imenu vseh obdarovanih šol tega okraja najtoplejšo zahvalo.

Šoštanj, dne 18. decembra 1888.

Ivan Kramar,
učitelj.

Zahvala.

Akademsko društvo „Slovenija“ zahvaljuje se tem potom vsem gg. podpornikom in dariteljem, ki so društvo podpirali v tekočem tečaju. Darovali so p. n. gg. Dr. Slaneč, Ferdo Souvan, Fran Xav. Souvan po 10 gld., ces. svetnik Murnik Dr. Fran Celestia, Dr. Vošnjak, Vaso Petričič, Dr. Miha Truden po 5 gld. Gosp. Ignacij Hladnik je daroval društvu 10 izvodov svoje skladbe „Venček slovenskih pesen“. Slavn. odbor „Glasbene Matice“ pa je obljubil brezplačno pošiljati društvu vsa glasbena dela, ki jih izda „Glasbena Matica“ letos in v prihodnjih letih.

Se jedenkrat izrekamo tu najtoplejšo zahvalo vsem tem dobrotnikom našega društva.

Ob enem popravljamo jako neljubo pomoto, ki se je urinila v zadnje poročilo o društvenem delovanju v preteklem letu. Izostalo je namreč tam ime g. prof. dr. Celestina, ki je tudi lani, kakor dela to že dolgo vrsto let, poslal „Sloveniji“ podpornino 5 gld.

Na Dunaji, 17. decembra 1888.

Odbor.

Listnica uredništva: Zamejski: Na naročilo Rozinskega pošiljamo Vam list, kakor dogovorjeno.

Tuji:

18. decembra.

Pri **Slonu:** A. Santo iz Trsta. — Friderik Jamnik, Pitschmann, Aleksander Klein, Miroslav Grandner, Friderik Reich z Dunaja. — Stefan Lapajne, Karol Mitter iz Idrije. — D. Adler iz Budimpešte. — Ivan Šega iz Kostanjevice. — Emil Bankovac iz Beljaka. — Andrej Suppanz iz Pristave. — Fran pl. Wurzbach iz Kostanjevice.

Pri **Malič:** Schick, Rückl, Preiss, Bertagnoly, Filip Tandler, Julij Menl z Dunaja. — Justina Kler iz Krapine. — Julij Vattolo iz Gradca.

Pri **bavarskem dvoru:** Fran Koy iz Travnika pri Rakeku.

Umrli so v Ljubljani:

18. decembra: Rudolf Gerdinčič, profesorjev sin, 14 dni, Kravja dolina št. 1, za oslabljenjem.

V deželni bolnici:

16. decembra: Josip Karl, gostač, 67 let, za plućnim emfizemom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 19. decembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	634	Špeh povojen, kgr.	70
Rež,	422	Surovo maslo,	90
Ječmen,	422	Jajce, jedno :	3
Oves,	309	Mleko, liter	8
Ajda,	422	Goveje meso, kgr.	56
Proso,	471	Telečje	48
Koruz,	487	Svinjasko	46
Krompir,	250	Kostrunovo	32
Leča,	12	Pišanec	35
Grah,	13	Golob	18
Fižol,	11	Seno, 100 kilo	250
Maslo,	1	Slama,	232
Mast,	68	Drva trda, 4 metr.	650
Špeh frišen	74	„ mehka, 4	425

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
18. dec.	7. zjutraj	742.2 mm.	— 6.0° C	sl. svz.	jas.	
	2. popol.	742.4 mm.	— 1.6° C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	742.4 mm.	— 3.2° C	sl. svz.	jas.	

Srednja temperatura — 2.5°, za 0.9° pod normalom.

Dunajska borza

dne 19. decembra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	81.80	81.90
Srebrna renta	82.60	82.65
Zlata renta	109.30	109.60
5% marcna renta	97.65	97.75
Akcije narodne banke	876.—	876.—
Kreditne akcije	304.60	306.10
London	121.80	121.70
Srebro	—	—
Napol.	9.62	9.61 1/2
C. kr. cekini	5.77	5.77
Nemške marke	59.67 1/2	59.65
4% državne srečke iz l. 1864	250 gld.	134 gld.
Državne srečke iz l. 1864	100	171
Ogerska zlata renta 4%	101	65
Ogerska papirna renta 5%	92	90
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	75
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	123
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	60
Kreditne srečke	100 gld.	184
Rudolfove srečke	10	21
Akcije anglo-avstr. banke	120	115
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	—

Božična in novoletna darila
v urah,
zlatnini in srebernini
 priporoča in prosi obilna naročila udano
FRIDERIK HOFFMANN
 urar na Dunajske cesti. (860—2)

Vino lastnega pridelka
grajšine Bisag (Hrvatsko)
 iz let 1883 dalje in sicer: grahovina, muskatelec, rulandec, bela skadarka, slankamenka, kraljevina, nadalje rdeče vrste burgundec in kosovina (Zimmittraube) v količinah po 1 hektoliter in več. Cene nizke. Pri vseh vrstah se jamči, da je vino čisto, neponarejeno prirodno. Uzorci so na zahtevanje na razpolaganje. Več pove **oskrbnistvo grajšine grofa Draškovića, Bisag**, pošta Novimarof, brzajavna postaja: Sv. Ivan-Zelina. (842—5)

Za Božič
 priporočata
FERD. BILINA & KASCH
 v Ljubljani, Židovske ulice št. 1
 svojo veliko izber **najfinjših, nezlomljivih punčič**, ki se smejo tudi prati, v novejši elegantnej opravi.
Velika zaloga oblečenih in neoblečenih punčic, ki se tadi oblečejo, kakor kdo želi; poleg tega različnih punčic in igrač iz gumija.
Največja zaloga rokovic od vsakovrstnega usnja, lastni izdelek, pletenih iz volne in trikot, s podlago in brez nje.
Najnovejše kravate za gospode, od najcenejše do najfinjše, v vsakej obliki, z novimi kravatsnimi iglami vred.
Novosti: listnice, visitiers in tobačnice, hlačniki, ovratniki in manšete, gumbe za srajce, najfinjši francoski in angleški parfum in raznovrstna mila i. t. d. i. t. d. (851—3)
 Zaloga pristno ameriškega
perila iz kavčuka ali Celluloid-perila.
 Cene so vsem predmetom nizke.

Za najprimerneje
božično darilo
 priporočava
Stritar-jeve zbrane spise
 v 6 zvezkih
 s podobo pesnikovo v bakrotisku.
 Mehko vezanih stane vseh šest zvezkov gld. 15.—
 V platno vezanih " 18.60
 V polu platno vezanih " 20.70
 V prekrasni vezbi z zlatim obrezkom " 22.50
 V Ljubljani, v 17. dan decembra 1888.
Ign. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
 založna knjigotržnica. (863—3)

Za Božič
 priporoča
RUDOLF KIRBISCH,
 sladčičar v Ljubljani, na Kongresnem trgu,
 največjo in najcenejšo izber
sladornega blaga
 in (823—8)
 obeskov za božično drevesce.

Vnanje naročbe se hitro izvrše in franko se pošiljajo na vsako pošto zabojčki z dobro izbranim božičnim blagom po 2 gld. in več.
 Na najnovejši in najboljši način
 umetne (825—6)
zobe in zobovja
 ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja in vse zobne operacije**, — odstranjuje **zobne bolečine** z usmrtenjem živeca
zobozdravnik A. Paichel,
 poleg Hradekega (čevljarskega) mostu, I. nadstropje. (864—2)

Kočija
 (ekvipaža),
 tudi za odkriti, popolnoma še dobro ohranena, z osmi na olje, s finim suknom tapcirana,
 je po prav nizki ceni na prodaj.
 Natančneje pojasnila pri g. **Gustavu Garrihu** (v Igrških ulicah, hiša Seunig-ova). (867—1)

Za božično darilo!
NARODNA KNJIŽNICA.
 I. ZVEZEK.
POBRATIMI.
 Roman. — Spisal dr. J. Vošnjak.
 Elegantno vezan 1 gld. 20 kr.
 Dobiva se v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani in v družih knjigarnah.

Na mitnici v Črnučah
 vsprejme se tako
mitničar,
 kateri se more izkazati z dobrimi spricali in more položiti nekaj varščine (kavcije).
 Taisti, kateri želé za to službo prositi, naj svoje prošnje **do 26. decembra t. l.** podpisane pošljejo ali se do istega časa sami predstavijo.
 Kamnik, dne 17. decembra 1888.
 Fran Fischer. (864—2)

DR. VALENTINA ZARNIKA
ZBRANI SPISI.
 I. ZVEZEK:
PRIPOVEDNI SPISI.
 UREDIL
IVAN ŽELEZNIKAR.
 Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.
 Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

ILUSTROVAN
NARODNI KOLEDAR
 za leto 1889.
 Uredil, izdal in založil **Dragotin Hribar.**
 Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ in v bukvarni J. Glontinjevi v Ljubljani. — Cena 40 kr., po pošti 45 kr.
 Vsebina: Popolen kalendar, koledar, kateremu so pridejana tudi slovenska imena, in cerkveni koledar. Nadalje: Genealogija cesarske hiše. Sedanjí vladarji evropski. Splošne določbe c. kr. pošte. Brzajavni cenik. Lestvica za pristojbine kolekov. Sejmi na Kranjskem. — Zabavni del: Stiridesetletnica vladanja cesarja Frana Josipa I. Naši zaslužni možje. Božja pota Slovencev. Na sveti večer. Smešnice. — Naznanila.

JOSIPINA SCHUMI,
 sladčičarsko in cukrarninarsko podjetje.
V blagovoljno pozornost.
 P. n. občinstvo Ljubljane in okolice si usojam prijazno opozarjati na svojo **veliko zalogo**
božičnih predmetov,
 sladčic po jedi, bonbonov in dekoracij
 za božično drevesce.
 Ker imam na prodaj **lastne izdelke**, sem v prijetnem položaji, da morem staviti **najnižje cene**. Vnanjemu občinstvu priporočam mično sestavljene **zbirke od 3 do 10 gld.** Vsaka zbirka zadostuje popolnoma za veliko božično drevesce. — **Naročbe** na tako imenovane **Hamburške, Lübiške in Kraljevske (Königsberger) marcisanske torte, ovočje, sočivje, prešičke sreče** i. t. d. se **ukusno, točno in po ceni izvrše.** (802—8)
Na Kongresnem trgu, v Fischer-jevi hiši št. 13.